

Vejledning til eksponeringsvurdering

Målrettet brugere af Retox databasen

Jævnfør Bekendtgørelse nr. 1793 (Arbejde med stoffer og materialer (kemiske agenser)) og AT-vejledning C.1.3-3 (Arbejde med stoffer og materialer) skal der ved ethvert arbejde med farlige stoffer og produkter, i sammenhæng med den kemiske APV, laves en risikovurdering.

Risiko er en samlet vurdering af "farlighed" og eksponering.

Farligheden er en iboende egenskab for produktet og er stort set synonymt med produktets klassificering og mærkning. I Retox kan "farlighed" ses i H-kolonnen (Helse-faktor).

Eksponeringen er, og skal være, lokalt funderet. På baggrund af udmeldingerne fra Arbejdstilsynet er det væsentligt at den primære eksponeringsvurdering er enkel, og det anbefales derfor at eksponeringen for farlige stoffer/produkter/processer i Retox fastsættes efter nedenstående retningslinjer.

Eksponeringsvurdering

I vurdering af eksponeringen skal der, jævnfør AT-vejledning C.1.3-3 indgå:

- Mængden der arbejdes med ad gangen
gram/ml, kg/l, ton/m³
- Varigheden af arbejdet
10 min, 1/2 time, 1 time eller hele dagen
- Hyppigheden af arbejdet
Dagligt, ugentligt, månedligt, årligt
- Materialets fysiske form og størrelse
væske, fast stof, gasformigt, dampe, støv, aerosoler

I Retox databasen opereres med 5 niveauer af eksponeringsklassen (Hx):

1. Minimal eksponering (Lukket system)
2. Sjældent (fast stof/væske)
3. Ofte (støv/damp/aerosoler)
4. Betydelig eksponering
5. Stor eksponering

Eksponeringsmodellen dækker i princippet alt arbejde. Det vil sige, at mængden der benyttes kan varierer fra milligram til tons og varigheden som produktet benyttes dækker over alt fra minutter om ugen til 8 timer dagligt. Herudover dækker den også for alle grader af sikkerhedsforanstaltninger der eventuelt benyttes, arbejdes der i et lukket system eller i en støvfylt kornsilo.

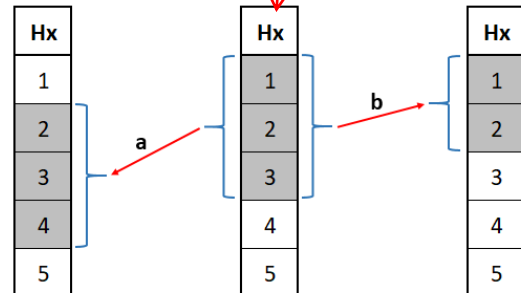
På regionens sygehuse tages der udgangspunkt i, at der arbejdes med relativt *små mængder*, i forholdsvis *korte perioder* ad gangen, og at *arbejdsopgaverne er varierende*. Samt at der anvendes rimelige sikkerhedsforanstaltninger.

Det betyder, at langt de fleste eksponeringsklasser (Hx) derfor vil ligge i området 1 til 3, og kun i sjældne tilfælde eksponeringsklasse 4.

Fastsættelse af eksponeringsklassen

Hvis der arbejdes med store mængder, i lang tid ad gangen og/eller flere gange dagligt kan det være relevant at rykke eksponeringen 1 niveau op (**a**)

Hvis der anvendes effektive/relevante Sikkerhedsforanstaltninger, eller med meget små mængder, kan det være relevant at reducere eksponeringen 1 niveau (**b**)

Når eksponeringen lægges ind (Risk med blyant) skal der i kommentarfeltet anføres hvilke overvejelser der har ligget til grund for vurderingen af eksponeringsklassen.

Risikovurdering

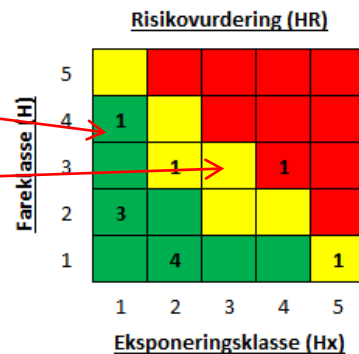
Når eksponeringsklassen for produkterne/processerne er lagt ind på et brugssted kan HR-kolonnen (og/eller Risikomatricen) anvendes til at få et overblik over den kemiske risiko ved arbejdet.

Hvis alt er grønt:

Er der ikke nogen kemisk risiko – under forudsætning at arbejdet udføres korrekt.

Hvis der er pletter af gult eller rødt:

Er der noget der skal kigges på, og her bør anvendes STOP- princippet som Arbejdstilsynet foreskriver.

Inden STOP-princippet tages i brug, anbefales det at få en kemikonsulent til at kigge på vurderingen og eventuelt få foretaget en mere præcis eksponeringsvurdering.

Det er vigtigt at bemærke, at det ikke er muligt for alle fareklasser altid at komme i grønt, som f.eks. ved fareklasse 5 (H=5), som også ved Hx=1 er gult.

Hvis det ikke er muligt at komme i grønt i risikovurderingen, skal substitution ifølge STOP-princippet overvejes.

Her skal man være opmærksom på, at det ikke altid er relevant, samt at det er vigtigt ikke at substituere et farligt produkt med minimal eksponering (lukket system) til et mindre farligt produkt hvis det betyder at der er en betydelig større eksponeringer og dermed en øget kemisk risiko.

Forebyggelse med AT's STOP-princip

Som arbejdsgiver har man pligt til at forebygge i den rigtige rækkefølge:

1. Fjern udsættelsen
2. Begræns udsættelsen
3. Beskyt mod udsættelsen

STOP står for

- S = Substitution - erstat farlige stoffer og materialer
- T = Tekniske foranstaltninger - indkapsling og udsugning
- O = Organisatoriske foranstaltninger – planlægning og tilrettelæggelse
- P = Personlige beskyttelsesforanstaltninger - personlige værnemidler

Eksponeringsvurdering i Retox

Eksponeringsklassen udfyldes i Retox under RISK

Risk findes i funktionskolonnen i **Mere** (.....)

Dato

Link

Eksponeringsklasse

Navn eller initialer

Kommentarer: Her indskrives begrundelsen for valget af eksponeringsklassen